

[Bonnichsen.]

om en vis forsigtighed i starten, at man i 1949 kun forsøgsvis gik til oprettelse af statsseminariet på Emdrupborg, idet man dengang frygtede, at staten derved på en uheldig måde og til skade for de allerede eksisterende københavnske seminarier skulle konkurrere med disse og berøve dem deres elever. Det frygtede man for dengang, som det allerede er blevet fremhævet, og jeg husker, at vi, da vi havde sagen til behandling i et udvalg, fik besøg af disse seminariers ledere, som udtrykte deres bekymring. Men heldigvis har det vist sig, at oprettelsen af dette seminarium ikke skulle føre til nogen skadelig konkurrence. Den som bilag til lovforslaget optrykte tabellariske oversigt viser, at der har været rigeligt elevantal til alle fire seminarier, idet statsseminariet, såvidt jeg kan se, startede med tre klasser for den 2-årige linie, året efter havde man to fulde klasser for den 4-årige og de følgende to år kun een klasse, men igen for sidste års vedkommende to. Zahles seminarium ses slet ikke at være berørt af oprettelsen af statsseminariet, ja, har endog for første gang i 1952—53 to førsteklasse på den 2-årige linie, og Blaagaards seminarium og KFUMs seminarium er også fuldt belagt, ja, vi erfarer endog af bemærkningerne til lovforslaget, at det har været nødvendigt at afvise kvalificerede elever, hvilket forsåvidt er beklageligt, som disse elever altså må gå andetsteds hen og får visse vanskeligheder, som de ikke ville have haft, hvis der havde været plads på de københavnske seminarier.

Hertil kommer, at samtlige seminarier indenfor den 2½-årige linie har oprettet flere klasser, end man normalt har plads til. Den højtærede ministers forslag om at slette § 6, som forudsatte muligheden for at ophæve statsseminariet, er derfor i høj grad underbygget af hele situationen, og de to små ord „indtil videre“, som indsættes i § 2, er i virkeligheden meget løfterige, thi som allerede fremhævet, og som det fremgår af hele sagen, betyder de jo en mulighed for ad åre at indrette en øvelses-skole i forbindelse med seminariet, og jeg forstår af betænkningen, at muligheden herfor må indtræffe, når det midlertidige lejemaal med Københavns kommune angående lokaler på Emdrupborg kan bringes til op-hør i 1959. Man må så håbe, at Københavns kommune til den tid kan finde andre og

egnede lokaler, for jeg forstår meget vel, at den nuværende ordning, hvor elevernes uddannelse i praktisk skolegerning, som det hedder i den nugældende lov, sker under seminariets overtilsyn ved en eller flere kommuneskoler i Storkøbenhavn o. s. v., af flere grunde er upraktisk; ikke at det skorter på kvalificerede lærerkræfter ved de københavnske skoler, for sådanne kvalificerede lærere er der nok af, de findes i stor udsprængning; men det er naturligvis mest rimeligt, at elevernes hele uddannelse foregår direkte ved seminariet.

Det ærede medlem hr. H. P. Johansen var inde på at tale om den vikartjeneste, som de unge seminarister udfører i et par måneder i 3. klasse, og han fremhævede både de fordele og de vanskeligheder, der var ved en sådan ordning. Det ærede medlem henstillede til skolelederne at skåne disse unge mennesker det mest mulige, det forstår jeg meget vel, og jeg er ganske enig med det ærede medlem heri; men jeg beder ham også om at være klar over de store vanskeligheder, der er ved det. Jeg har jo selv haft med en stor københavnsk skole at gøre, en skole med 2 200 elever og 70 lærere og lærerinder; i en sygeperiode med mange fraværelser sidder den ene klasse efter den anden uden lærere og skal beskæftiges; så kommer disse unge mennesker fra seminariet som sendt fra himlen, og så er det ikke altid så nemt for en skoleleder at sige: der er de og de klasser, hvor vi har brug for en lærer; vi har læreren, men kan ikke sætte ham derind. Men jeg forstår meget vel det uheldige, der kan være ved denne ordning.

Må jeg i denne forbindelse udstøde et lille eller, om man vil, et stort hjertesuk i relation til den overordentlig nyttige foranstaltning, som afdøde borgmester Kaper fik gennemført — jeg kan ikke undlade at rose borgmester Kaper derfor —, nemlig at man indførte en såkaldt vikaruddannelse; denne er nu ved at forsvinde, fordi man ikke kan undvære de unge vikarer så længe. Jeg vil gerne understrege, at der ikke her er tale om de unge seminarister fra 3. klasse, men om de unge lærere, der allerede har absolveret deres eksamen ved seminariet. Vi gør i alle tilfælde i København den erfaring, at først når de unge mennesker er kommet så langt, skal de egentlig lære at undervise. Man havde altså i København — og har det vel på papiret endnu — den overordentlig heldige foranstaltning, at de